

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

Географія, природознавство та спортивно-туристська робота

першого рівня вищої освіти

за спеціальністю 014.07 Середня освіта (Географія)

галузі знань 01 Освіта

Кваліфікація: Бакалавр середньої освіти (Географія). Вчитель географії

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ
Харківського національного університету
імені В.Н. Каразіна

протокол № 15 від 6 листопада 2017 р.

Освітня програма вводиться в дію з _____ 201__ р.
наказ № _____ від «____» _____ 201__ р.

Ректор

/ В.С. Бакіров /

Харків 2017 р.

ПЕРЕДМОВА

Розроблено робочою групою у складі:

1. Жемеров Олександр Олегович – кандидат географічних наук, доцент, професор кафедри фізичної географії та картографії, Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна.

2. Пересадько Віліна Анатоліївна – доктор географічних наук, професор, декан факультету геології, географії, рекреації і туризму, Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна.

3. Куліш Сергій Миколайович – доктор педагогічних наук, професор кафедри українознавства, Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна;

4. Решетченко Світлана Іванівна – кандидат географічних наук, доцент кафедри фізичної географії та картографії, Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна.

5. Прасул Юлія Іванівна – кандидат географічних наук, доцент, доцент кафедри фізичної географії та картографії, Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна.

6. Немець Людмила Миколаївна – доктор географічних наук, професор, завідувач кафедри соціально-економічної географії і регіоназнавства, Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна.

7. Немець Костянтин Аркадійович – доктор географічних наук, професор, професор кафедри соціально-економічної географії і регіоназнавства, Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна.

8. Гусєва Наталія Володимирівна – кандидат географічних наук, доцент кафедри соціально-економічної географії і регіоназнавства, Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна.

**1. Профіль освітньої програми
зі спеціальності 014.07 «Середня освіта (Географія)»,
спеціалізація Географія, природознавство та спортивно-туристська робота**

1 – Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна, факультет геології, географії, рекреації і туризму, кафедра фізичної географії та картографії
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Бакалавр Середня освіта (Географія)
Офіційна назва освітньої програми	Географія, природознавство та спортивно-туристська робота
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС, термін навчання 3 роки 10 місяців
Наявність акредитації	
Цикл/рівень	НРК України - 6 рівень, FQ-EHEA – перший цикл, EQF-LLL – 6 рівень
Передумови	Наявність повної загальної середньої освіти
Мови викладання	українська
Термін дії освітньої програми	4 роки
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://physgeo.univer.kharkov.ua/education/programs/educ/
2 – Мета освітньої програми	
Формування та розвиток загальних і професійних компетентностей в галузі середньої освіти (Географія), необхідних для виконання професійних завдань та обов'язків прикладного характеру в галузі сучасної освіти (за предметною спеціалізацією «Географія»), педагогіки та методики освіти, здатності до виробничої і педагогічної діяльності в умовах загальноосвітніх навчальних закладів із широким доступом до продовження навчання.	
3 – Характеристика освітньої програми	
<i>Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація)</i>	01 Освіта, 014 Середня освіта, 014.07 Середня освіта (Географія) Географія, природознавство та спортивно-туристська робота
<i>Орієнтація освітньої програми</i>	Освітньо-професійна, прикладна. <u>Професійні акценти</u> – вчитель з креативним і критичним мисленням, адаптований до умов сучасних закладів базової середньої освіти, позашкільних закладів різних типів, форм власності, підпорядкування
<i>Основний фокус освітньої програми та спеціалізації</i>	Базова вища освіта в галузі знань «Освіта» із предметної спеціальності «Середня освіта (Географія)». Формування професіонала із сучасним науковим світоглядом і мисленням, який здатний здійснювати компетентнісне навчання географії та природознавства, володіти сучасними геоінформаційно-картографічними технологіями. Ключові слова: вчитель, географія, природознавство, картографічна підготовка, спортивно-туристська робота
<i>Особливості програми</i>	Міждисциплінарна та багатопрофільна підготовка фахівців, знання і володіння сучасними геоінформаційними технологіями для вирішення експериментальних і практичних завдань, посилена практична географічна та туристська підготовка, можлива академічна мобільність та стажування у навчальних закладах за кордоном
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
<i>Придатність до працевлаштування</i>	Викладацька, навчально-виховна, науково-методична та організаційна діяльність у галузі середньої освіти та дотичних до неї сферах. Основна

	(базова) середня школа та заклади позашкільної освіти учнівської молоді. Первинні посади: вчитель географії, природознавства, організатор позакласної та позашкільної виховної роботи з дітьми, педагог-організатор туристської роботи у закладах середньої освіти.
<i>Подальше навчання</i>	Продовження навчання на другому (за освітньо-професійною чи освітньо-науковою програмами) – 7-му кваліфікаційному рівні НРК. Набуття часткових кваліфікацій за іншими спеціальностями в системі вищої освіти, подальше підвищення кваліфікації за фахом.
5 – Викладання та оцінювання	
<i>Викладання та навчання</i>	Отримання загальних та фахових компетентностей забезпечено комплексним поєднанням нормативних дисциплін та спеціальних (фахових) курсів, навчальних, педагогічних, туристично-краєзнавчої практик та дипломної роботи бакалавра. Навчання студентоцентроване, проблемно-орієнтоване за принципом «навчаючись-досліджуємо», реалізація якого передбачає максимальний розвиток умінь та навичок шляхом впровадження практик та науково-дослідної роботи студентів. Активні (проблемні, інтерактивні, проектні, інформаційно-комп'ютерні, саморозвиваючі) та пасивні (пояснювально-ілюстративні) технології та методи. Методи географічних наук (польових досліджень та обробки географічної інформації, у тому числі з використанням інформаційних технологій). Методики освітніх наук і психології з організації освітньо-виховного процесу. Методика формування предметних компетентностей з географії в середніх загальноосвітніх навчальних закладах
<i>Оцінювання</i>	Чотирирівнева та дворівнева, 100-бальна система оцінювання через такі види контролю з накопиченням отриманих балів: <i>поточний</i> (усне та письмове опитування), контрольний, проміжний (захист лабораторних, практичних, самостійних робіт, семінарські заняття, контрольні роботи), <i>підсумковий</i> (письмові екзамени (переважно у тестовій формі), залікові роботи, захисти звітів з практик), самоконтроль, <i>державна атестація</i> (підготовка та публічний захист дипломної роботи бакалавра)
6 – Програмні компетентності	
<i>Інтегральна компетентність</i>	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані практичні завдання в галузі середньої освіти (за предметною спеціальністю «Географія»), що передбачає застосування концептуальних методів освітніх наук та географічної науки і характеризуються комплексністю та невизначеністю педагогічних умов організації освітньо-виховного процесу на рівні базової середньої освіти
<i>Загальні компетентності (ЗК)</i>	ЗК 1. Аналіз і синтез: на основі логічного обґрунтування та перевірених фактів, отриманих шляхом камеральних чи польових досліджень; ЗК 2. Базові знання сфери навчання, розуміння предметної області та умінь їх застосовувати на практиці: належне використання географічної термінології та номенклатури в освітньому процесі, ефективно і вільно передавати географічні ідеї, принципи і теорії, умінь донести знання до нефакхівців); ЗК 3. Мовні навички: усне та письмове спілкування, умінь вести документацію державною мовою, здатність використовувати знання державної та іноземної мови в освітній діяльності; ЗК 4. Комунікативні навички, міжособистісна компетентність: вміння взаємодіяти з іншими людьми, організувати комунікацію учнів, працювати в команді зі своїми колегами, поєднувати в освітньому процесі учнів, їх батьків, вчителів, адміністрацію, створювати рівноправне, справедливе освітнє середовище, що сприяє навчанню всіх учнів, здатність аналізувати складні ситуації, що стосуються освітнього процесу і розвитку в особливих контекстах;

	ЗК 5. Навички роботи з інформацією: здатність працювати з інформацією і знаннями з предмету навчання, освітньої проблематики, здатність до пошуку джерел географічної інформації, їх наукового опрацювання і використання, зокрема, порівняння, аналізу і представлення на основі географічних методів і підходів, у тому числі інформаційних технологій, застосовувати уміння роботи (збір, узагальнення, обробка) зі статистичними даними, що відображають стан природних і суспільних територіальних систем; ЗК 6. Навички роботи з персональним комп'ютером: уміння, пов'язані з використанням інформаційних та комунікативних технологій, різноманітних програмних засобів; ЗК 7. Дотримання етики, техніки безпеки: здатність діяти соціально відповідально та свідомо, на засадах етичних міркувань (мотивів), включаючи ділові комунікації та етику ділового спілкування, мати навички забезпечення безпеки життєдіяльності; ЗК 8. Здатність до навчання – вчитися і оволодівати сучасними знаннями: вдосконалювати власне навчання і виконання, включно з розробленням навчальних і дослідницьких навичок, орієнтуватися у світовому й національному географічному освітньо-науковому просторі в контексті необхідності постійного розширення і актуалізації географічних знань для підвищення професійної майстерності, цінувати різноманіття та мультикультурність.
<i>Фахові компетентності спеціальності (ФК)</i>	ФК 1. Предметно-географічна, глибокі знання і розуміння: здатність демонструвати знання змісту фундаментальних і спеціальних дисциплін про геосфери, географічні явища та процеси, аналізувати їх з точки зору фундаментальних теорій та концепцій географічної науки на різних просторо-часових рівнях (глобальному, регіональному, в межах України, локальному), методології дослідження, пояснювати закономірності територіальної організації суспільного виробництва, просторових процесів, форм організації життя людей у світі, його регіонах та країнах); ФК 2. Здатність встановлювати роль і місце України у сучасному світі в контексті географічних чинників її розвитку, аналізувати і пояснювати особливості геопросторової організації природи, населення і господарства України; ФК 3. Здатність виконувати польові дослідження природних і суспільних об'єктів та процесів, педагогічні дослідження, інтерпретувати отримані результати досліджень через розуміння основних фізико-географічних та суспільно-географічних процесів, що відбуваються у географічному просторі на різних рівнях його організації, застосовувати їх у професійній діяльності; ФК 4. Здатність до системного географічного мислення при вивченні Землі, геосфер, материків і океанів, України, природних і суспільних територіальних комплексів, усвідомлювати сутність взаємозв'язків між природним середовищем та людиною; ФК 5. Картографічна: володіння прийомами опису, аналізу, систематизації інформації, отриманої з загальногеографічних та тематичних карт, уміння давати по картах комплексну географічну оцінку території, укладання картографічних творів з використанням сучасних інформаційних технологій; ФК 6. Викладацькі навички: здатність застосовувати набуті географічні і психолого-педагогічні компетентності, знання сучасних методик і освітніх технологій для формування в учнів загальних і предметних компетентностей та здійснення міжпредметних зв'язків географії відповідно до вимог державного стандарту з освітньої галузі

	«Природознавство» в середній (базовій) школі; уміння організувати роботу учнів за рівнями засвоєння навчального матеріалу та застосовувати методи діагностування навчальних досягнень учнів, забезпечувати виконання нормативних актів щодо організації навчально-виховного процесу; ФК 7. Краєзнавча: здатність реалізовувати краєзнавчий підхід на уроках географії, у позакласній та позашкільній діяльності ФК 8. Здатність вивчати психологічні особливості засвоєння учнями навчальної інформації з метою діагностики, прогнозу ефективності та корекції освітньо-виховного процесу у середній школі.
7 – Програмні результати навчання	
	ПРН 1. Уміння застосовувати базовий поняттєвий, термінологічний, концептуальний апарат географії, її теоретичні й емпіричні досягнення на рівні, що дозволяє інтерпретувати природно- та суспільно-географічні явища і процеси, пов'язувати та порівнювати різні погляди на проблемні питання сучасної географії, що є основою для професійної діяльності; ПРН 2. Має знання основних механізмів функціонування природних і суспільних територіальних комплексів, окремих їх компонентів, виявляє зв'язки і залежності між компонентами, причини, перебіг і наслідки процесів, що відбуваються в них, аналізує просторову диференціацію географічної оболонки і географічного середовища на глобальному, регіональному та локальному територіальних рівнях; виявляє зміни, які відбуваються у географічному середовищі під впливом природних і антропогенних чинників; ПРН 3. Характеризує регіони і ландшафти, пояснює їх особливості і взаємозв'язки, сформовані географічним положенням та іншими географічними чинниками; ПРН 4. Здатність встановлювати роль і місце України у сучасному світі в контексті географічних чинників її розвитку; ПРН 5. Уміння демонструвати спеціалізовані концептуальні знання організації спортивно-туристської роботи; ПРН 6. Здатність вирішити складну фахову проблему із залученням відповідних джерел з наданням порівняння та критичної оцінки у формі повного тексту, тез, презентаційних матеріалів; ПРН 7. Самостійно здійснює польові і камеральні фізико-географічні й суспільно-географічні дослідження, необхідні для організації практичних занять з географії в школі та для позашкільної краєзнавчої роботи, педагогічні дослідження шляхом планування, здійснення та аналізу результатів дослідження; ПРН 8. Знає сучасні теоретичні та практичні основи методики навчання географії в середній (базовій) школі, застосовує їх та новітні освітні технології (включаючи інформаційні), у т. ч. програмне забезпечення й сучасні технічні засоби навчання, для забезпечення формування в учнів предметних компетентностей та для формування основ цілісної наукової картини світу; уміє створювати презентації, використовувати офісний пакет, геоінформаційні технології; ПРН 9. Творчо використовує різноманітні методи та форми прогресивного навчання, інноваційні прийоми навчання в освітніх закладах різного типу; ПРН 10. Застосовує методи діагностування досягнень учнів, здійснює педагогічний супровід процесів соціалізації та професійного самовизначення учнів, підготовки їх до свідомого вибору життєвого шляху; ПРН 11. Застосовувати раціональні прийоми пошуку, відбору і

	використання сучасної фахової інформації, вільно орієнтуватися і оперувати якісними і кількісними методами її аналізу при вирішенні географічних і освітніх завдань з урахуванням особливостей взаємодії суспільства і природи, фаховоспрямованого освітнього процесу; ПРН 12. Здатність відбирати, аналізувати, представляти і поширювати географічну інформацію, використовуючи різноманітні письмові, усні та візуальні засоби, картографічні методи (в тому числі – геоінформаційні технології); ПРН 13. Ефективно застосовує професійні знання в практичній педагогічній діяльності при вирішенні освітніх, виховних та науково-методичних завдань з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей учнів, конкретних психолого-педагогічних ситуацій, визначає ступінь і глибину засвоєння навчального матеріалу, прищеплює учням навички самостійного поповнення знань; ПРН 14. Мати навички креативного і критичного мислення, логічного, послідовного й аргументованого викладу матеріалу, логічно і послідовно передавати знання; ПРН 15. Аналізує державний стандарт основної (базової) середньої школи, навчальні програми з географії та природознавства для планування і конструювання основних видів навчальної діяльності учнів; ПРН 16. Має навички оцінювання непередбачуваних проблем у професійній діяльності і обдуманого вибору шляхів їх вирішення, здатний нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності; ПРН 17. Формує в учнів уміння використовувати географічну та картографічну мову в навчальному процесі, алгоритми користування картографічною, текстовою продукцією для характеристики географічних об'єктів і територій; ПРН 18. Дотримується сам, під час польових і виробничої практик, та формує в учнів екологічні цінності й відповідальне ставлення школярів до природи, повагу культурних цінностей і традицій місцевого населення під час краєзнавчих екскурсій і туристських походів; ПРН 19. Організовує співпрацю учнів та ефективно працює в команді (педагогічному колективі освітнього закладу, інших професійних об'єднаннях), визначає оптимальні шляхи організації учнівського колективу в різних видах діяльності; ПРН 20. Розуміє значення культури як форми людського існування, цінує різноманіття та мультикультурність світу і керується у своїй діяльності сучасними принципами толерантності, діалогу і співробітництва; ПРН 21. Володіє основами професійної культури при підготовці та редагуванні текстів державною мовою з предметної спеціальності; ПРН 22. Володіє однією з іноземних мов на рівні, необхідному для роботи з навчально-методичною літературою зі спеціальності; ПРН 23. Здатний висловлювати власні висновки, а також знання та пояснення, що їх обґрунтовують, до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються; ПРН 24. Самостійно організовує процес навчання упродовж життя і вдосконалює з високим рівнем автономності здобуті під час навчання предметні компетентності; ПРН 25. Забезпечує рівноправне, справедливе освітнє середовище, що сприяє навчанню всіх учнів, незалежно від їх соціально-культурно-економічних особливостей. ПРН 26. Демонструвати знання базових дисциплін, що є основою для розуміння фізико-географічних процесів.
--	--

8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
<i>Кадрове забезпечення</i>	Відповідає ліцензійним умовам. Проектна група – 3 доктори наук, 4 кандидати наук з даної чи спорідненої спеціальності. Гарант програми – О. О. Жемеров, кандидат географічних наук, доцент. Усі викладачі є штатними співробітниками ХНУ ім. В. Н. Каразіна, у переважній більшості лектори мають науковий ступінь та/або вчене звання. Усі викладачі раз на п'ять років проходять підвищення кваліфікації.
<i>Матеріально-технічне забезпечення</i>	Обладнання та устаткування, необхідне для лабораторних і польових досліджень географічних об'єктів і систем (теодоліти, нівеліри, бусолі, кіпрегелі, компаси, барометри-анероїди; GPS навігатор; GPS-приймач, геліограф, психрометри, термографи, флюгер, гігрограф, балансомір, актинометри, анемометри, анеморумбометри, термометри, снігомір, барограф, батометр, гальванометр, термометр-шуп, опадомір; автомат. метеостанція, вітроустановка; автоматичний анеморумбометр, сонячні батареї, RTK-приймач, ехолот, лазерний дальномір), технічні засоби навчання (дошки-екрани; мультимедійні проектори, ноутбуки, принтери; сканери, персональні комп'ютери з програмним забезпеченням) для формування предметних компетентностей з географії в процесі навчання здобувача і необхідних в освітньому процесі з географії в школі; використання баз для проведення навчальних і виробничих практик в інших освітніх установах (за договорами про співпрацю). Є навчальні аудиторії, лабораторії, комп'ютерні класи, гуртожиток, пункти харчування, точки бездротового доступу до інтернет, спортзали, тощо
<i>Інформаційне та навчально-методичне забезпечення</i>	Офіційні сайти ХНУ ім. В. Н. Каразіна (www.univer.kharkov.ua), факультету геології, географії, рекреації і туризму (geo.karazin.ua), кафедри фізичної географії та картографії (physgeo.univer.kharkov.ua) містять інформацію про освітні програми, навчальну, наукову і виховну діяльність, структурні підрозділи, правила прийому, контакти, освітні ресурси (матеріали навчально-методичного забезпечення). Необмежений доступ до інтернет, друковані (фонди ЦНБ ім. В. Н. Каразіна, депозитарій, власні бібліотеки навчальних лабораторій, база космічних та аерознімків, картографічні твори) та Інтернет-джерела (у т.ч. і Центру електронного навчання ХНУ) інформації; навчальні і робочі плани (з пояснювальними записками до них), освітні програми, робочі програми дисциплін і практик, навчально-методичні комплекси дисциплін, що включають лекційний матеріал, завдання практичних робіт, питання семінарських занять, завдання самостійної роботи, питання, задачі, завдання для поточного та підсумкового контролю. Відповідає ліцензійним умовам, 100%
9- Академічна мобільність	
<i>Національна кредитна мобільність</i>	Можлива, індивідуальна, за бажанням студента. Кредити, отримані в інших університетах України, перезараховуються відповідно до довідки про академічну мобільність
<i>Міжнародна кредитна мобільність</i>	Можлива, індивідуальна, у т.ч. участь у програмах проекту Еразмус +, за бажанням студента
<i>Навчання іноземних здобувачів вищої освіти</i>	Громадяни інших держав приймаються на навчання за спеціальністю 014.07 Середня освіта (Географія) на підставі міжнародних договорів на умовах, визначених цими договорами, а також договорів, укладених навчальним закладом із зарубіжними навчальними закладами, організаціями, або індивідуальних договорів, контрактів.

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми(навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю, шкала оцінювання
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			
ОК 1.	Філософія	3	чотирирівнева
ОК 2.	Українська мова за професійним спрямуванням	3	дворівнева
ОК 3.	Іноземна мова	6	дворівнева
ОК 4.	Історія України	3	чотирирівнева
ОК 5.	Вища математика з основами матстатистики	4	чотирирівнева
ОК 6.	Інформатика з основами геоінформатики	5	чотирирівнева
ОК 7.	Фізика з основами фізики Землі	5	чотирирівнева
ОК 8.	Хімія з основами геохімії	4	чотирирівнева
ОК 9.	Геоморфологія з основами геології	4	чотирирівнева
ОК 10.	Історія географічних відкриттів і досліджень	4	дворівнева
ОК 11.	Топографія з основами геодезії	5	чотирирівнева
ОК 12.	Картографія	4	чотирирівнева
ОК 13.	Географічні інформаційні системи	4	чотирирівнева
ОК 14.	Охорона праці та безпека життєдіяльності в галузі	4	дворівнева
ОК 15.	Фізична географія материків і океанів	7	дворівнева, чотирирівнева
ОК 16.	Регіональна економічна і соціальна географія	7	дворівнева, чотирирівнева
ОК 17.	Фізгеографія України	5	чотирирівнева
ОК 18.	Метеорологія з основами кліматології	4	чотирирівнева
ОК 19.	Загальна гідрологія з основами океанології	4	чотирирівнева
ОК 20.	Загальне землезнавство	4	чотирирівнева
ОК 21.	Ґрунтознавство і біогеографія	6	чотирирівнева
ОК 22.	Основи суспільної географії	4	чотирирівнева
ОК 23.	Ландшафтознавство	4	чотирирівнева
ОК 24.	Вікова фізіологія та здоров'я дитини	3	чотирирівнева
ОК 25.	Економічна і соціальна географія України	5	чотирирівнева
ОК 26.	Основи соціальної географії	5	чотирирівнева
ОК 27.	Географія населення з основами демографії	3	чотирирівнева
ОК 28.	Педагогіка	3	чотирирівнева
ОК 29.	Методика навчання географії	4	чотирирівнева
ОК 30.	Історична географія з основами етнографії	4	чотирирівнева
ОК 31.	Загальна та вікова психологія	4	чотирирівнева
ОК 32.	Географія світового господарства	4	дворівнева
ОК 33.	Методика виховної роботи	4	дворівнева
ОК 34.	Курсова робота за фахом	4	чотирирівнева
ОК 35.	Навчальна природничо-наукова практика	6	чотирирівнева
ОК 36.	Навчальна професійно-орієнтована практика	6	чотирирівнева
ОК 37.	Педагогічна красзнавчо-туристична практика	7	чотирирівнева
ОК 38.	Педагогічна практика	6	чотирирівнева
ОК 39.	Дипломна робота	2	чотирирівнева
Загальний обсяг обов'язкових компонент		173	

Вибіркові компоненти ОП			
ВБ 1.	Міжфакультетська вибіркова дисципліна	3	дворівнева
ВБ 2.	Міжфакультетська вибіркова дисципліна	3	дворівнева
ВБ 3.	Міжфакультетська вибіркова дисципліна	3	дворівнева
ВБ 4.	Міжфакультетська вибіркова дисципліна	3	дворівнева
ВБ 5.1	Основи наукових досліджень	4	дворівнева
ВБ 6.1	Основи комп'ютерної графіки	4	дворівнева
ВБ 7.1	Основи геоекології	3	чотирирівнева
ВБ 8.1	Сучасні концепції природознавства	4	дворівнева
ВБ 9.1	Картографічний метод дослідження	4	чотирирівнева
ВБ 10.1	Спортивний туризм та орієнтування	4	чотирирівнева
ВБ 11.1	Географія і економіка в школі	4	чотирирівнева
ВБ 12.1	Основи раціонального природокористування	5	дворівнева
ВБ 13.1	Методика навчання природознавства	5	чотирирівнева
ВБ 14.1	Методика організації спортивно-туристської роботи	4	дворівнева
ВБ 5.2	Рекреаційна географія	4	дворівнева
ВБ 6.2	Дистанційне зондування Землі	4	дворівнева
ВБ 7.2	Геоекологічна експертиза територій	3	чотирирівнева
ВБ 8.2	Сучасні концепції природознавства	4	дворівнева
ВБ 9.2	Фаховий практикум	4	чотирирівнева
ВБ 10.2	Спортивно-оздоровчий туризм	4	чотирирівнева
ВБ 11.2	Комп'ютерні технології в освіті	4	чотирирівнева
ВБ 12.2	Географія Харківської області	5	дворівнева
ВБ 13.2	Технології навчання природознавства	5	чотирирівнева
ВБ 14.2	Організація спортивно-туристської роботи	4	дворівнева
ВБ 15	ГІС в географії / Основи моделювання в географії	4	чотирирівнева
ВБ 16	Краєзнавство і регіональний туризм / Туристичне краєзнавство	5	дворівнева
ВБ 17	Природні умови і ресурси України / Природно-ресурсний потенціал України	5	чотирирівнева
Загальний обсяг вибірових компонент:		67	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		240	

2.2. Структурно-логічна схема ОП

Семестр	Компоненти освітньої програми	Кількість кредитів
1	Історія України	3
	Вища математика з основами матстатистики	4
	Історія географічних відкриттів і досліджень	4
	Топографія з основами геодезії	5
	Охорона праці та безпека життєдіяльності в галузі	4
	Загальне землезнавство	4
	Ґрунтознавство і біогеографія	6
	Всього за 1 семестр	30

2	Іноземна мова	3
	Фізика з основами фізики Землі	5
	Хімія з основами геохімії	4
	Метеорологія з основами кліматології	4
	Загальна гідрологія з основами океанології	4
	Основи суспільної географії	4
	Навчальна природничо-наукова практика	6
	Всього за 2 семестр	30
3	Іноземна мова	3
	Інформатика з основами геоінформатики	5
	Геоморфологія з основами геології	4
	Картографія	4
	Фізична географія материків і океанів	4
	Вікова фізіологія та здоров'я дитини	3
	Міжфакультетська вибіркова дисципліна*	3
	Основи комп'ютерної графіки*	4
	Всього за 3 семестр	30
4	Філософія	3
	Фізична географія материків і океанів	3
	Ландшафтознавство	4
	Географія населення з основами демографії	3
	Загальна та вікова психологія	4
	Міжфакультетська вибіркова дисципліна*	3
	Основи наукових досліджень*	4
	Навчальна професійно-орієнтована практика	6
	Всього за 4 семестр	30
5	Українська мова за професійним спрямуванням	3
	Регіональна економічна і соціальна географія	4
	Фізгеографія України	5
	Економічна і соціальна географія України	5
	Педагогіка	3
	Методика навчання географії	4
	Міжфакультетська вибіркова дисципліна*	3
	Основи геоекології*	3
	Всього за 5 семестр	30
6	Географічні інформаційні системи	4
	Регіональна економічна і соціальна географія	3
	Основи соціальної географії	5
	Історична географія з основами етнографії	4
	Географія світового господарства	4
	Міжфакультетська вибіркова дисципліна*	3
	Педагогічна краєзнавчо-туристична практика	7
	Всього за 6 семестр	30
7	Методика виховної роботи	4
	Сучасні концепції природознавства*	4
	Картографічний метод дослідження*	4
	Спортивний туризм та орієнтування*	4
	ГІС в географії / Основи моделювання в географії*	4
	Педагогічна практика	6
	Курсова робота за фахом	4
	Всього за 7 семестр	30

8	Географія і економіка в школі*	4
	Основи раціонального природокористування*	5
	Методика навчання природознавства*	5
	Методика організації спортивно-туристської роботи*	4
	Краєзнавство і регіональний туризм / Туристичне краєзнавство*	5
	Природні у мови і ресурси України / Природно-ресурсний потенціал України*	5
	Підготовка дипломної роботи	2
	Всього за 8 семестр	30
	Всього за освітньою програмою	240

* - вибіркові компоненти

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників освітньої програми спеціальності 014.07 Середня освіта (Географія) проводиться у формі захисту дипломної роботи бакалавра та завершується видачею документу встановленого зразка про присудження йому ступеня бакалавра із присвоєнням кваліфікації: Бакалавр середньої освіти (за предметною спеціальністю «Географія»), Географія, природознавство та спортивно-туристська робота. Вчитель географії. Професійні права: вчитель географії, вчитель природознавства, педагог-організатор спортивно-туристської роботи у закладах середньої освіти.

Дипломна робота бакалавра є закінченим науковим дослідженням, вона повинна мати внутрішню єдність та свідчити про підготовленість здобувача до виконання професійних обов'язків з використанням набутих інтегрованих знань, умінь і практичних навичок. Дипломна робота передбачає проведення огляду літературних джерел та досвіду, аналізу та прикладного дослідження проблем у галузі базової середньої освіти та географічної науки. Обсяг та структура роботи встановлюється вищим навчальним закладом. Робота перевіряється на наявність академічного плагіату згідно з процедурою, визначеною системою забезпечення вищим навчальним закладом якості освітньої діяльності та якості вищої освіти.

Атестація здійснюється відкрито і публічно перед Екзаменаційною комісією, яка затверджена наказом ректора ХНУ ім. В. Н. Каразіна. Доповідь здобувача для переконливості та підтвердження висновків та пропозицій має супроводжуватися презентацією із використанням мультимедійної техніки.

4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13	ОК 14	ОК 15	ОК 16	ОК 17	ОК 18	ОК 19	ОК 20	ОК 21	ОК 22	ОК 23	ОК 24	ОК 25	ОК 26	ОК 27	ОК 28	ОК 29	ОК 30	ОК 31	ОК 32	ОК 33	ОК 34	ОК 35	ОК 36	ОК 37	ОК 38	ОК 39			
ЗК 1	•														•	•	•	•	•	•	•	•	•		•						•				•	•			•			
ЗК 2				•	•	•	•	•		•					•	•													•													
ЗК 3		•	•																																					•		
ЗК 4																								•					•			•								•	•	
ЗК 5												•						•	•						•								•							•	•	
ЗК 6						•							•					•	•				•											•						•	•	
ЗК 7	•													•															•	•				•		•	•	•	•			
ЗК 8																																			•							
ФК 1							•	•	•						•	•	•	•	•	•	•	•	•		•	•		•			•		•									
ФК 2				•														•							•												•	•	•			
ФК 3																			•	•																	•	•				
ФК 4							•	•	•						•	•	•	•	•	•	•		•		•																•	
ФК 5										•	•				•	•	•																								•	
ФК 6																								•					•	•		•		•	•			•	•			
ФК 7																		•							•					•	•		•			•	•	•				•
ФК 8																								•						•	•		•		•							

	ББ 1	ББ 2	ББ 3	ББ 4	ББ 5.1	ББ 6.1	ББ 7.1	ББ 8.1	ББ 9.1	ББ 10.1	ББ 11.1	ББ 12.1	ББ 13.1	ББ 14.1	ББ 5.2	ББ 6.2	ББ 7.2	ББ 8.2	ББ 9.2	ББ 10.2	ББ 11.2	ББ 12.2	ББ 13.2	ББ 14.2	ББ 15.	ББ 16	ББ 17
ЗК 1					•		•	•	•		•				•	•	•	•	•								
ЗК 2							•	•	•	•	•		•	•			•	•	•	•			•	•			
ЗК 3					•						•																
ЗК 4	•	•	•	•						•			•	•						•	•		•	•			
ЗК 5					•	•			•			•							•		•	•			•		
ЗК 6					•	•										•					•	•			•		
ЗК 7						•															•				•		
ЗК 8	•	•	•	•	•				•										•								
ФК 1							•	•	•			•					•	•	•			•			•		
ФК 2							•	•	•			•					•	•	•			•					
ФК 3													•	•									•	•		•	•
ФК 4					•		•	•	•			•	•		•	•	•	•	•			•	•		•		
ФК 5						•			•	•									•	•	•						
ФК 6											•		•	•						•			•	•			
ФК 7							•		•				•	•	•			•		•		•	•	•			
ФК 8										•			•	•								•	•				

5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми

[illegible]

[illegible]